

Argumentatie van D66 Brabant bij verkoopproces van Essent, april 2009

Onderstaande argumentatie is slechts een kort en klein overzicht van alles wat meegespeeld heeft in onze overwegingen. Elk onderwerp heeft een eigen geschiedenis waarop we uitgebreid in kunnen gaan. Om het overzichtelijk te houden hebben we slechts de hoofdlijnen van onze gedachtengang als een soort verantwoording neergezet.

Het dossier Essent bestaat voor ons als Provinciale Staten uit een aantal ontwikkelingen (I en II) die in principe los van elkaar staan maar elkaar op enig moment in het proces opvolgen, raken en kruisen:

Ia splitsing,
Ib vervreemding/verkoop aandelen en

II de verkoop aan RWE

Ik geef hieronder aan wat de positie van D66 Brabant in het dossier is.

Ia Splitsing

De splitsingswet houdt in dat bij energiebedrijven de infrastructuur (leidingen etc.) losgekoppeld wordt van het productie/leverantie bedrijf: de "PLB". De overheid blijft eigenaar van het netwerk (de kabels en leidingen etc.) De infrastructuur blijft dus bij de overheid.

D66 heeft altijd aangegeven dat zij het netwerk absoluut bij de overheid wil houden. De overheid is verantwoordelijk voor de infrastructuur (vgl. wegen en rails); de klant kiest op basis van eigen criteria (prijs, groene energie enz.) waar zij of hij energie inkoopt.

Ib vervreemding/verkoop van aandelen

Nadat in Nederland de splitsingswet werd aangenomen was meteen duidelijk dat de PLB's verkocht zouden moeten worden op termijn. Energiebedrijven worden zonder de netwerken namelijk risicovolle bedrijven en overheden mogen daar niet in investeren. Overheden mogen alleen in zogenaamde A+ bedrijven investeren; investeringsregels van overheden worden voorgeschreven in de wet Fido. (Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0011987/geldigheidsdatum_10-04-2009)

De risico's waar de energiebedrijven aan blootgesteld worden hebben o.a. te maken met de ontwikkelingen op de internationale energiemarkt (opkomst van China en India bijvoorbeeld) en de politieke instabiliteit van de landen waar energie op dit moment over het algemeen vandaan gehaald wordt of doorheen getransporteerd.

Er zijn scenario's opgesteld over de ontwikkeling van de zogenaamde rating van energiebedrijven: de verwachting is dat Essent in ieder geval van A+ naar A- zakt en er zijn scenario's waarin B+++ genoemd wordt. Op het moment dat de rating van Essent minder dan A+ wordt moeten overheden hun aandelen verkopen.

Het lijkt dus geen twijfel dat de aandelen van Essent vervreemd moeten worden. De vraag is alleen hoe. Er kan gekozen worden voor zelfstandig doorgaan, voor een fusie of voor verkoop. Er is in eerste instantie geprobeerd te fuseren met Nuon. Dat proces is mislukt.

Essent kiest niet voor zelfstandig doorgaan. Het bedrijf is ervan overtuigd dat zelfstandig doorgaan op termijn waardevermindering (en daarmee vernietiging van publiek kapitaal) inhoudt. Essent is bijvoorbeeld te klein om zelfstandig te investeren in nieuwe energiecentrales. Daarmee komt de levering van goedkope energie op den duur in het geding. Ook kan Essent als zelfstandig bedrijf niet voldoende investeren in duurzame energie-ontwikkeling.

D66 Brabant vindt de argumenten die Essent naar voren brengt overtuigend genoeg om in te stemmen met een scenario waarin Essent verkocht wordt. Wij zijn op de hoogte van de afwegingen die anderen maken m.b.t. zelfstandig doorgaan (groot is niet altijd beter etc.), ook weten we dat en waarom Delta (de Zeeuwse energie maatschappij) een andere route kiest, maar wij maken hierin een andere keus.

II De verkoop aan RWE

De aandeelhouders van Essent hebben een aantal voorwaarden beschreven waar een eventuele koper/verkoopcontract aan zou moeten voldoen. In het proces is RWE uiteindelijk als meest gunstige bidder tevoorschijn gekomen.

De zaken die op dit moment spelen:

- a. Inzet op duurzame energie
- b. Kernenergiecentrale
- c. Cross Border Leases
- d. Level Playing Field (zijn de bedrijven in gelijke mate gesplitst)

a. Inzet op duurzame energie

Het grootste struikelblok in de publieke opinie is de betrokkenheid van RWE bij bruinkoolcentrales en het veronderstelde gebrek aan inzet op het gebied van duurzame energie. Tot voor 20 jaar geleden werd RWE door de Duitse overheid verplicht bruinkoolcentrales te bouwen en gebruiken. Inmiddels heeft het bedrijf veel en veel meer in duurzame energie geïnvesteerd dan Essent. (In Duitsland is men sowieso al veel en veel verder met zonne-energie dan in Nederland.) Er zijn overzichten geleverd over de mate waarin RWE investeert en die zijn beduidend positiever dan in de pers naar voren komt.

De vraag die gesteld werd was of RWE de investeringsagenda van Essent zou overnemen. Een afspraak daartoe lag alleen in een convenant vast. Inmiddels is toegezegd dat de afspraken in een contract zullen worden opgenomen. De adviseurs van PS gaan nog voor de Statenvergadering van 24 april (waarin we besluiten over verkoop) bekijken of het contract voldoet aan de wensen van PS.

b. Kernenergiecentrale

Voor D66 Brabant is dit een moeilijk punt. Er is nu een juridische constructie afgesproken waarbij het economisch en juridisch eigendom gesplitst zijn. Voor dit onderdeel gaat D66 Brabant af op het oordeel van de door PS (!) ingehuurde adviseurs. Zij hebben aangegeven dat dit een veilige en goede afspraak is waarbij alle zaken rondom aansprakelijkheid etc. op een correcte manier zijn geregeld.

c. Cross Border Leases

Over dit punt heeft D66 Brabant zich veel zorgen gemaakt. Inmiddels blijkt dat deze ingewikkelde complexe financiële structuren vrijwel zijn opgelost. Voor de risico's die er nu nog zijn worden reserveringen gemaakt. Het ziet er naar uit dat voor eind juni een groot deel van de CBL's zijn afgelost.

d. Level Playing Field

In andere landen in Europa zijn de netwerken minder diepgaand gesplitst dan in Nederland. RWE heeft ook nog geen afgesplitste netwerken maar zal zich (uiteraard) volledig aan de richtlijnen houden die daarvoor vanuit Europa worden opgesteld. Dat Nederland verder gesplitste netwerken heeft ligt aan de aloude neiging 'het beste jongetje van de klas te zijn' en de Europese regels veel strenger te interpreteren dan nodig.

Oordeel adviseurs

Zowel Simmons en Simmons (http://www.simmons-simmons.com/index.cfm?fuseaction=offices.display_left&page=1726) als Brauw Blackstone Westbroek

(http://wiki.newstudent.nl/index.php?title=Advocatenkantoor_De_Brauw_Blackstone_Westbroek) zijn als adviseur door PS ingehuurd om een oordeel te geven over de gang van zaken en het uiteindelijke onderhandelingsresultaat. Beide kantoren hebben aangegeven dat de overeenkomst met RWE een goede deal is. RWE bood de hoogste prijs (7,2 miljard euro, waarvan 2,3 voor Brabant) en gaf werkgelegenheidsgaranties voor 5 jaar (uitzonderlijk lang voor een fusie/verkoop!).

[Als fractievoorzitter van D66 Brabant kan ik alleen maar aangeven dat wij heel zorgvuldig alle stukken hebben bestudeerd, met veel mensen hebben gesproken, alle vergaderingen over dit onderwerp](#)

hebben bijgewoond, de adviezen van alle deskundigen hebben beluisterd en uiteindelijk oprecht tot de conclusie zijn gekomen dat we kunnen instemmen met de verkoop aan RWE.

- Er zal sowieso verkocht moeten worden, is het niet nu dan over een jaar.
- Nu wordt er een prijs geboden die ons in staat stelt als Brabant te investeren in ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie.
- Het risico dat bij een volgend verkooptraject veel minder geboden wordt is levensgroot aanwezig. Dat betekent vernietiging van publieke middelen (en dus ook minder mogelijkheden te investeren).